

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 07 października 2025 r.
znak sprawy: WPR.wao.058.1.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację w sprawie propozycji zmiany zapisów
wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej
w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 12300 w sprawie propozycji zmiany treści wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027) dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR, uprzejmie przedstawiam poniższe stanowisko.

Rozwój obszarów wiejskich stanowi istotny element polityki państwa oraz Unii Europejskiej, a jego skuteczna realizacja wymaga zrównoważonego podejścia do potrzeb lokalnych społeczności. Jednym z kluczowych narzędzi wspierających ten proces jest podejście LEADER, wdrażane w ramach PS WPR 2023-2027 poprzez interwencję I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

RLKS zachowuje kluczowe cechy LEADERa, takie jak oddolność, terytorialność, zintegrowanie, partnerstwo, innowacyjność, decentralizacja oraz sieciowanie i współpraca. Na szczególne podkreślenie zasługuje partnerstwo, które jest fundamentem funkcjonowania podejścia LEADER i znajduje swój wyraz w

funkcjonowaniu lokalnych grup działania (LGD) jako lokalnych partnerstw, w których uczestniczą podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego, dlatego o LGD można mówić, że są partnerstwami trójsektorowymi. Zgodnie z zasadami podejścia LEADER/RLKS oraz brzmieniem art. 31 ust. 2 lit b rozporządzenia 2021/1060 (1), żadna pojedyncza grupa interesu znajdująca się w składzie LGD nie może dominować oraz kontrolować procesu podejmowania decyzji, które powinny być podejmowane wspólnie przez wszystkie grupy, z poszanowaniem zasady równości.

Odnosząc się do kwestii poruszonych w interpelacji dotyczących działań planowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) w celu efektywnego wykorzystywania środków w szczególności na inwestycje infrastrukturalne informuję, że jednostki sektora finansów publicznych (JSFP), którym m.in. przyznaje się pomoc w zakresie poprawy dostępu do małej infrastruktury publicznej, wchodzi w skład LGD i współtworzą ich strukturę. Jako członkowie LGD uczestniczą w procesie diagnozowania potrzeb danego obszaru, współkształtują priorytety rozwojowe oraz wnoszą swój istotny wkład w tworzenie i aktualizację strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR). Dzięki temu władze publiczne mają realny wpływ na kierunek rozwoju obszarów wiejskich i zakres wsparcia przewidzianego w LSR. Jednocześnie, zgodnie z zasadą partnerstwa, żaden sektor, w tym sektor publiczny, nie może dominować nad pozostałymi, a decyzje muszą być podejmowane z zachowaniem równowagi pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym.

Podkreślam też, że zakres wsparcia oferowanego w ramach I.13.1 LEADER/RLKS jest szeroki, a zainteresowanie uzyskaniem środków na operacje wysokie. Należy jednak pamiętać, że budżet przeznaczony na realizację LSR jest ograniczony i musi być podzielony pomiędzy różne podmioty i typy operacji. Z tego względu interwencja nie może koncentrować się wyłącznie na dużych inwestycjach infrastrukturalnych, gdyż ich realizacja prowadziłaby do wyczerpania środków z danej LSR, ograniczając dostęp do wsparcia pozostałym grupom wnioskodawców. Interwencja I.13.1 LEADER/RLKS koncentruje się przede wszystkim na wspieraniu inicjatyw lokalnych, odpowiadających na specyficzne potrzeby i wyzwania danej społeczności. Celem tego instrumentu nie jest realizacja dużych, kosztownych inwestycji

infrastrukturalnych, lecz raczej wspieranie przedsięwzięć o mniejszej skali, które mają bezpośrednie i odczuwalne znaczenie dla lokalnej społeczności. Dzięki temu możliwe jest szerokie zaangażowanie różnych podmiotów w proces wdrażania LSR oraz zapewnienie większej dostępności środków dla wielu beneficjentów.

Odnosząc się do kwestii limitu pomocy na operacje dotyczące zakreślenia poprawy dostępu do małej infrastruktury publicznej, należy podkreślić, że interwencja I.13.1 LEADER/RLKS została skonstruowana w taki sposób, aby zachować równowagę pomiędzy potrzebami różnych grup beneficjentów. JSFP mają w tej interwencji istotną pozycję, a w praktyce dysponują znaczącym udziałem środków przeznaczonych na LSR. Zgodnie z PS WPR 2023-2027, suma pomocy na operacje realizowane przez JSFP nie może przekroczyć 40% środków LSR w ramach PS WPR w przypadku LSR współfinansowanej jedynie w ramach PS WPR lub w ramach wszystkich programów realizujących RLKS w przypadku LSR wielofunduszowej. To oznacza, że w przypadku LSR wielofunduszowej limit ten odnosi się do większej podstawy niż w przypadku LSR finansowanych wyłącznie z PS WPR. Wskazany limit 40% w ujęciu finansowym odpowiada kwotom mieszczącym się w przedziale od 500 000 euro do 1 600 000 euro, w zależności od wielkości budżetu przeznaczonego na komponent wdrażania LSR.

Dodatkowo należy podkreślić, że w I.13.1 LEADER/RLKS, JSFP nie obowiązuje limit pomocy na beneficjenta w okresie realizacji PS WPR, który dla pozostałych beneficjentów jest określony na poziomie 500 tys. zł. Rozwiązanie to wynika ze specyfiki realizowanych przez JSFP inwestycji, które często mają szerszy, wspólnotowy charakter i oddziałują na większą liczbę mieszkańców obszaru LSR. Dzięki temu możliwe jest skuteczniejsze odpowiadanie na potrzeby społeczności lokalnych, przy jednoczesnym zachowaniu mechanizmów równoważących udział środków przeznaczonych dla różnych kategorii beneficjentów.

Warto przypomnieć, że limit pomocy dla pojedynczej operacji został podwyższony z 300 tysięcy złotych do 500 tysięcy złotych, a zmiana ta nastąpiła w końcowej fazie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW 2014-2020). Oznacza to, że obecny limit obowiązujący w ramach PS WPR 2023-2027 nie jest powtórzeniem limitu funkcjonującego przez cały okres realizacji PROW 2014-2020, lecz jego realnym zwiększeniem w odniesieniu do zasad, które przez większą część

poprzedniego okresu programowania obowiązywały na niższym poziomie. W praktyce więc, obecne rozwiązanie należy traktować jako dostosowanie limitu do nowej perspektywy, a nie jako jego zamrożenie. Wprowadzone rozwiązanie stanowi kompromis pomiędzy potrzebą finansowania lokalnych inwestycji, a koniecznością zagwarantowania dostępu do środków dla wszystkich grup wnioskodawców. Limit ten został podwyższony do maksymalnego poziomu, jednak, jeżeli w trakcie realizacji PS WPR 2023-2027 pojawią się dodatkowe środki, możliwe będzie rozważenie zwiększenia limitu.

Podsumowując, celem interwencji I.13.1 LEADER/RLKS nie jest maksymalizacja wysokości pojedynczych inwestycji oraz finansowania dużych, kosztownych projektów infrastrukturalnych, lecz budowanie trwałych i partnerskich mechanizmów rozwoju lokalnego oraz wspieranie oddolnych inicjatyw odpowiadających na lokalne potrzeby. Niezależnie od wysokości dostępnego wsparcia, kluczową wartością tego podejścia pozostaje aktywizacja społeczności, współpraca międzysektorowa oraz wzmacnianie lokalnej tożsamości. To właśnie te elementy zapewniają długofalowe efekty rozwoju obszarów wiejskich.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów